

वैदेशिक रोजगार सन्तती छात्रवृत्ति सञ्चालन कार्यविधि, २०८०

मन्त्रालयबाट स्वीकृत मिति : २०८०।०८।०१

प्रस्तावना : वैदेशिक रोजगारका सिलसिलामा मृत्यु, अङ्गभङ्ग, अशक्त र बेपत्ता भएका श्रमिकका परिवारलाई आवश्यक पर्ने शैक्षिक छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा वैदेशिक रोजगार बोर्डको कल्याणकारी कोषबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका श्रमिकका सन्ततीको शैक्षिक विकासमा सहयोग उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले,

वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ को नियम ५२क. को उपनियम (२) को अधिकार प्रयोग गरी मन्त्रालयले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस कार्यविधिको नाम “वैदेशिक रोजगार सन्तती छात्रवृत्ति सञ्चालन कार्यविधि, २०८०” रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-
 - (क) “श्रमिक” भन्नाले वैदेशिक रोजगारमा गएको नेपाली नागरिक सम्झनु पर्छ।
 - (ख) “परिवारको सदस्य” भन्नाले वैदेशिक रोजगारमा गई मृत्यु वा अङ्गभङ्ग वा अशक्त भएका श्रमिकको एकाघरका परिवारलाई सम्झनु पर्छ।
 - (ग) “बोर्ड” भन्नाले वैदेशिक रोजगार बोर्डलाई सम्झनु पर्छ।
 - (घ) “मन्त्रालय” भन्नाले श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
 - (ङ) “सचिवालय” भन्नाले बोर्डको सचिवालयलाई सम्झनु पर्छ।
 - (च) “स्थानीय तह” भन्नाले गाउँपालिका र नगरपालिका सम्झनु पर्छ र सो शब्दले उप-महानगरपालिका र महानगरपालिका समेतलाई बुझाउछ।
३. **वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्तिको उद्देश्य :** वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति कार्यक्रमका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:-
 - (क) श्रमिकका सन्ततीहरुका लागि शिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउने,
 - (ख) श्रमिकको पुनर्स्थापना कार्यका लागि सहयोग पुऱ्याउने।
४. **वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्तिको लक्षित वर्ग :** यस कार्यविधि बमोजिम छात्रवृत्ति पाउनका लागि वैदेशिक रोजगारमा जाँदा मृत्यु भएका, अङ्गभङ्ग तथा अशक्त भई फर्केका श्रमिकका विद्यालयस्तरमा अध्ययनरत सन्ततीहरु छात्रवृत्ति कार्यक्रमका लक्षित वर्ग हुनेछन्।
५. **वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति वितरणको कार्यक्षेत्र :** नेपालभरका सबै जिल्लाहरु यस वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति वितरणको कार्यक्षेत्र रहनेछ।
६. **छात्रवृत्तिको सीमा र मापदण्ड :** (१) बोर्ड स्थापना भई वैदेशिक रोजगार कल्याणकारी कोषबाट रकम उपलब्ध गराउन शुरू गरेको मिति देखि शत प्रतिशत आर्थिक सहायता प्राप्त गरेका श्रमिकका १८

वर्ष मुनिका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकालाई मात्र उपलब्ध गराइनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको छात्रवृत्ति वितरणको सीमा देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) छात्रवृत्ति सहयोगलाई दुई समूहमा विभाजन गरिनेछ : आधारभूत र माध्यमिक तह। यी फरक फरक शैक्षिक तहको लागि फरक फरक रकम निर्धारण गरिनेछ। एक विद्यार्थीलाई एउटा कक्षामा एक पटकका लागि मात्र सहयोग उपलब्ध गराइने छ।
- (ख) माथि खण्ड (क) बमोजिम छात्रवृत्ति सहयोग उपलब्ध गराउँदा सामुदायिक विद्यालयतर्फ पूर्व प्राथमिक कक्षा देखि बाह्र कक्षासम्म र संस्थागत विद्यालयतर्फ नर्सरी वा सो सरह देखि बाह्र कक्षासम्म अध्ययनरत विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराइने छ।
- (ग) श्रमिकका परिवार मध्येबाट तोकिए बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरेका विद्यालय तहमा अध्ययन गरिरहेका सबै सन्ततीलाई यो छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ।
- (घ) यस कार्यविधिको दफा ७ बमोजिम पर्न आएको निवेदन बमोजिम आधारभूत तहका लागि वार्षिक रु १२०००/- (बाह्र हजार) मात्र र माध्यमिक तहका लागि वार्षिक रु १६००० (सोह्र हजार) मात्र छात्रवृत्तिको रकम उपलब्ध गराइने छ।

७. छात्रवृत्ति प्राप्तिको प्रकृया : (१) यस कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिमको परिवारका सदस्यले छात्रवृत्तिका लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालयले सूचना प्रकाशित गरी तोकेको म्यादभित्र सम्बन्धित शैक्षिक संस्थामा अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) निवेदन साथ निवेदकले देहायका कागजातहरू संलग्न गर्नु पर्नेछ:-

- (क) श्रमिकको राहदानीको प्रतिलिपि वा राहदानी खुल्ने कागजात,
- (ख) छात्र/छात्रा वा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र बैंक खाता,
- (ग) मृतकको हकमा मृत्यु दर्ताको प्रमाणपत्र र श्रमिकको अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भएको प्रमाणित गर्ने मान्यता प्राप्त चिकित्सकको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) छात्र/छात्रा र श्रमिक बीचको नाता प्रमाणित प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसको प्रतिलिपि,
- (च) श्रमिक करार अवधिभित्रै अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भई समस्यामा परी स्वदेश फर्केको खुल्ने कागजात,
- (छ) निवेदकको जन्मदर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(३) सम्बन्धित विद्यालयमा परेका निवेदनहरू उपर जाँचबुझ गरी सम्बन्धित विद्यालयले उपयुक्त ठहर गरेका निवेदनहरू अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा सिफारिश सहित सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउनु पर्नेछ।

(४) छात्रवृत्तिका लागि पर्न आएका निवेदनहरू रितपूर्वक परेको छ वा छैन सो को स्थानीय तहले जाँच गर्नेछ र जाँच गर्दा कुनै कागजात अपूरा भए स्थानीय तहले सम्बन्धित विद्यालय मार्फत निवेदकबाट सो कागजात सच्याई पेश गर्न लगाउनेछ।

(५) यसरी प्राप्त विवरणहरू स्थानीय तहको शिक्षा समितिको निर्णयबमोजिम स्थानीय तहले संलग्न कागजात सहित अनुसूची-३ को ढाँचामा बोर्डको सचिवालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(६) सचिवालयले प्राप्त विवरणहरू रुजु गरी ठीक ठहरेमा छात्रवृत्तिको रकम वार्षिक रूपमा छात्र छात्रा वा निजको नजिकको संरक्षकको बैंक खातामा एकमुष्ट उपलब्ध गराउनेछ।

८. **निर्देशक समिति** : वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति वितरण सम्बन्धी काम कारवाहीको अनुगमन गर्न, प्राप्त विवरण अध्ययन गर्न, छात्रवृत्ति प्रदान गर्नका लागि बोर्ड सचिवालयमा सिफारिस गर्न र मापदण्डमा समायानुकूल परिमार्जनको सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति रहनेछ:-

(क)	बोर्डको कार्यकारी निर्देशक	-संयोजक
(ख)	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको उपसचिव	-सदस्य
(ग)	मन्त्रालयले तोकेको उपसचिव	-सदस्य
(घ)	मन्त्रालयको उपसचिव (कानून)	-सदस्य
(ङ)	वैदेशिक रोजगार विभागको निर्देशक	-सदस्य
(च)	शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रको छात्रवृत्ति हेर्ने निर्देशक	-सदस्य
(छ)	वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको अध्यक्ष वा नीजले तोकेको संघको सदस्य	-सदस्य
(ज)	नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी महासंघको अध्यक्ष वा नीजले तोकेको महासंघको सदस्य	-सदस्य
(झ)	बोर्डको निर्देशक	-सदस्य-सचिव

(२) समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्नेछ र समितिको पदाधिकारीले नियमानुसार बैठक भत्ता पाउनेछ।

(३) समितिले आवश्यकतानुसार अन्य विज्ञ र कर्मचारीलाई बैठकमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ।

९. **व्यवस्थापन तथा अनुगमन** : (१) यस कार्यविधि बमोजिम छात्रवृत्तिको कार्यक्रमलाई व्यवस्थापन बोर्डको सचिवालयले गर्नेछ।

(२) शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ एवं स्थानीय तहसँगको समन्वयमा सचिवालयले छात्रवृत्ति कार्यक्रमको अनुगमन गर्नेछ।

(३) अनुगमनबाट उक्त सहायता रकम कार्यविधिको उद्देश्य विपरितका कार्यमा खर्च भएको पाइएमा बोर्डले त्यस्तो रकम रोक्का गरी सम्बन्धित व्यक्तिबाट सोधभर्ना गराउनेछ।

१०. **बाधा अड्काउ फुकाउने र अनुसूचीमा हेरफेर** : (१) यो कार्यविधि लागू गर्न कुनै बाधा अड्काउ परेमा बोर्डले निर्णय गरी बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ।

(२) कार्यविधिको अनुसूचीमा निर्देशक समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले आवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ।

११. **खारेजी तथा बचाउ** : (१) वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति कार्यविधि, २०७१ खारेज गरिएको छ।

(२) वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति कार्यविधि, २०७१ बमोजिम भए गरेका सम्पूर्ण कार्यहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ।

अनुसूची-१
(कार्यविधिको दफा ७ (१) संग सम्बन्धित)
छात्रवृत्तिका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति :

श्री प्रधानाध्यापकज्यू

.....

विषय : वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्तिका लागि सिफारिस गरीलब्ध गरी पाउँ।

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा मेरो (बुवा/आमा) नाताकोवैदेशिक रोजगारीका सिलसिलामा मिति मा देशमा मृत्यु/अङ्गभङ्ग/अशक्त बिरामी भएकाले परिवारको शैक्षिक विकासका लागि नेपाल सरकार श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालयबाट प्राप्त हुने छात्रवृत्ति दिलाई पाउँ भनी देहाय बमोजिमका कागजात संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेको छु:-

संलग्न कागजातहरू

- (क) श्रमिकको राहदानीको निस्साको प्रतिलिपि वा राहदानी नम्बर खुल्ने कागजात,
- (ख) निवेदक वा संरक्षकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र बैंक खाता नम्बर,
- (ग) श्रमिकको मृत्युदर्ताको प्रमाणपत्र वा अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भएको प्रमाणित गर्ने मान्यता प्राप्त चिकित्सकको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) निवेदक र श्रमिक बीचको नाता प्रमाणित प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) श्रमिक करार अवधि भित्रै अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भई समस्यामा परी स्वदेश फर्केको खुल्ने कागजात,
- (च) छात्र/छात्राको जन्मदर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

निवेदक

नाम थर :

ठेगाना :

सम्पर्क नं. :

कक्षा :

रोल नं. :

अनुसूची-२
(कार्यविधिको दफा ७ (३) सँग सम्बन्धित)
विद्यालयको सिफारिसको ढाँचा

मिति :

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
.....पालिका ,.....।

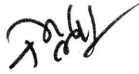
विषय : सिफारिस सम्बन्धमा।

उपरोक्त सम्बन्धमा वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु/अङ्गभङ्ग बिरामी भई बोर्डको सचिवालयबाट शत प्रतिशत आर्थिक सहायता प्राप्त गरेका श्रमिकका तपसिल बमोजिमका छात्र/छात्राहरूलाई वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति सहायता प्राप्त गर्नका लागि सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ।

क्र. सं.	विद्यार्थीको नाम	कक्षा	जन्म मिति	श्रमिकको राहदानी नं.	वैदेशिक रोजगारमा मृत्यु/अशक्त भएको परिवारको सदस्य	वैदेशिक रोजगारमा मृत्यु/अशक्त भएको परिवारसँगको नाता	मृत्यु वा अशक्त	कैफियत

संलग्न कागजात

- (क) श्रमिकको राहदानीको निस्साको प्रतिलिपि,
- (ख) छात्र/छात्रा वा संरक्षकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र बैंक खाता नम्बर,
- (ग) श्रमिकको मृत्युदर्ताको प्रमाणपत्र वा अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भएको अशक्त प्रमाणित गर्ने मान्यता प्राप्त चिकित्सकको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) छात्र/छात्रा र श्रमिक बीचको नाता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) श्रमिक करार अवधि भित्रै अङ्गभङ्ग वा गम्भीर बिरामी भई समस्यामा परी स्वदेश फर्केको खुल्ने कागजात,
- (च) छात्र/छात्राको जन्मदर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।

सचिव

अनुसूची-३
(कार्यविधिको दफा ७ (५) संग सम्बन्धित)
स्थानीय तहको सिफारिस ढाँचा

मिति:

श्री कार्यकारी निर्देशकज्यू,
वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालय,
बबरमहल, काठमाण्डौ।

विषय : सिफारिस सम्बन्धमा।

महोदय,
उपरोक्त सम्बन्धमा यस स्थानीय तहभित्रका तपसिल बमोजिमका विद्यालयमा अध्ययनरत भएका निम्न परिवारका निम्न विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्न उपयुक्त छ भनी विभिन्न विद्यालयबाट सिफारिस भई आएकोमा मिति.....मा सम्पन्न छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम निम्न विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति रकम उपलब्ध गराउन उपयुक्त देखी प्राप्त निर्णयार्थ सिफारिस गरिन्छ।

संलग्न विवरण

क्र. सं.	विद्यार्थी को नाम	विद्यालयको नाम	जन्म मिति	कक्षा	वैदेशिक रोजगारमा मृत्यु/अशक्त भएको परिवारको नाम	वैदेशिक रोजगारमा मृत्यु/अशक्तभएको परिवारसँग नाता	राहदानी नं.	कैफियत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१८५

सचिव

